

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

KOŁA LITERACKO-ARTYSTYCZNEGO

WE LWOWIE

przedłożone

WALNEMU ZGROMADZENIU

za rok 1894.

L W Ó W.

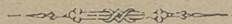
NAKŁADEM KOŁA LITERACKO-ARTYSTYCZNEGO.

1895.

Pracownia graf. - A. G. 1895

SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU
KOŁA LITERACKO-ARTYSTYCZNEGO
we Lwowie
przedłożone
WALNEMU ZGROMADZENIU
za rok 1894/5.

LWÓW.
NAKŁADEM KOŁA LITERACKO-ARTYSTYCZNEGO.
Z Drukarni Dziennika Polskiego pod zarz. Fr. Kattnera.
1895.

77436P

62347

II

1894/1895

Biblioteka Jagiellońska

1002266966

Doroczne zgromadzenie członków Koła literacko-artystycznego we Lwowie, uchwalając dnia 30. marca 1894 absolutorium dla ustępującego wydziału, wybrało do zarządu na r. 1894/5 prezesem: Dr. Ludwika Kubalę,¹ wiceprezesami: Wojciecha hr. Dzieduszyckiego i Antoniego Skotnickiego, sekretarzem: Franciszka Rawitę-Gawrońskiego, do wydziału: Dr. Henryka Biegeleisena, Prof. Romana Bobina, Franciszka Garczyńskiego, Dr. Michała Greka, Franciszka Kuczyńskiego, Bolesława Lewickiego, Stanisława Niewiadomskiego, Zdzisława Onyszkiewicza, Jana Stykę, Stanisława Wnorowskiego, Władysława Woleńskiego i Liberata Zajączkowskiego; do komisji rewizyjnej: Dr. Bernarda Goldmana, Dr. Jana Jelenia i Leoncyusza Wybranowskiego.

Po ukonstytuowaniu się komisji: literackiej, artystycznej, gospodarczej, funduszu emerytalnego, budowy pomnika Fredry i po objęciu czynności przez skarbnika Fr. Kuczyńskiego i bibliotekarza R. Bobina, zajęto się przede wszystkim przygotowaniem Zjazdu literatów i dziennikarzy polskich, którego organizacya pochłonięła lwia część naszych sił przez rok bieżący. Była to pierwsza próba zgrupowania rozstrzelonych sił pisarskich ze wszystkich dzielnic Polski, i dla tego wymagała nęieżającej pracy wydziału.

W tym celu powołano najwybitniejszych literatów i dziennikarzy miejscowych do komitetu organizacyjnego, którego skład był następujący: Dr. Ludwik Kubala, przewodniczący, Franciszek Rawita-Gawroński, sekretarz, Adolf Abrahamowicz, Dr. Jan Bołoz Antoniewicz, Jan Amborski, Dr. Kazimierz Barański-Ostaszewski, Dr. Henryk Biegeleisen, Dr. Adam Bieńkowski, Romuald Bobin, Dr. W. Bruchnalski, Władysław Bełza, Dr. Ludwik Ćwikliński, Tadeusz Czapelski, Dr. Emil Dunikowski, Dr. Wojciech hr. Dzieduszycki, Dr. Iwan Franko, Zygmunt Fryling, Dr. Antoni Kalina, Jan Kasprowiez, Platon Kostecki, Bronisław Komorowski, Adam Krechowiecki, Bolesław Lewicki,

Dr. Witold Lewicki, Władysław Łoziński, Dr. Antoni Małecki, Wacław Masłowski, Teofil Merunowicz, Piotr Parylak, Dr. Leon Paszkowski, Dr. Roman Pilat, Zdzisław Onyszkiewicz, Henryk Rewakowicz, Stanisław Rossowski, Dr. Gustaw Roszkowski, Dr. Tadeusz Rutowski, Tadeusz Romanowicz, Mieczysław Schmitt, Antoni Skotnicki, Juliusz Starkel, Stanisław Szczepanowski, Aureli Urbański, Albert Wilczyński, Stanisław Woynarowski, Dr. Aleksander Vogel, Dr. Albert Zipper. — Kierownictwo i cała organizacja Zjazdu spoczywała w rękach Dr. L. Kubali i jego zastępcy A. Skotnickiego.

Po rozesłaniu przeszło 2000 odezów do literatów i dziennikarzy polskich, po odbyciu umyślnych podróży w celu nawiązania stosunków z pisarzami polskimi w Królestwie, Poznańskiem i na Śląsku zgłosili najwybitniejsi literaci i dziennikarze swój udział w Zjeździe. Już same tytuły referatów ogłoszonych w „Pamiętniku Zjazdu literatów i dziennikarzy polskich“ pod redakcją Dr. Henryka Biegeleisena, Lwów 1894, dają ważnością poruszonych spraw i powagą imienia referentów miarę doniosłości Zjazdu.

Dnia 19. lipca 1894, o godzinie 11-tej przedpołudniem, odbyło się w sali koncertowej na Wystawie, pierwsze zebranie i zagajenie Zjazdu. Nastąpiły mowy powitalne Ks. Leona Sapiehy, prezesa Wystawy, dr. Chamca, wice-marszałka krajowego, Dr. Mochnackiego, prezydenta miasta, Dr. Jelinka, w imieniu naszych pobratymców i Dr. Kubali jako prezesa organizacyjnego Zjazdu. Po uchwaleniu regulaminu obrad, odczytał Dr. P. Chmielowski rozprawę p. t. „Ostatnie dziesięciolecie literatury naszej“.

Dnia 20. lipca odbywały się od godziny 9-tej rano i od 3-ciej popołudniu obrady czteru sekcij: 1) literackiej 2) oświaty ludowej, 3) dziennikarskiej, 4) językowej. — Sekcja I. 1) „O traktowaniu literatury polskiej“: ref. Dr. I. Franko. Korref. Dr. H. Biegeleisen. 2) „O teatrze polskim w Galicyi“, ref. Stan. Schnür-Pępłowski. 3) „O stosunku teatru do literatury dramatycznej w Królestwie polskiem“, ref. Bogdan Bogdański. 4) Potrzeba podręcznika literatury powszechnej“, ref. Walerya Marrené. 5) „Wzajemny stosunek literatury polskiej i ruskiej“, ref. Dr. I. Franko. 6) „O potrzebie łącznika między polskimi zakładami muzealnymi i bibliotekami“, ref. Z. Wasilewski. 7) „Prawo zbiorowości w tworzeniu“, ref. Cezary Jellenta. — Sekcja II. 1) „Rzut oka na litera-

ture polską dla ludu, pod panowaniem rosyjskiem“, przez anonyma. 2) „W sprawie oświaty ludowej w Poznańskim“, ref. Dr. Zygmunt Celichowski. 3) „O literaturze ludowej Śląska pruskiego i Łużyc“, ref. Dr. Alfons Parczewski. 4) „Piśmiennictwo i wydawnictwa ludowe na Śląsku austriackim“, ref. ks. J. Michejda. Korref. Dr. Witold Lewicki. 5) „Sprawa oświaty ludowej w Galicyi“, ref. Jan Amborski. Korref. Dr. I. Franko. 6) „Projekt teatrzyków ludowych“, ref. Michał Bałucki. — Sekcyja III. 1) „O informowaniu prasy zagranicznej“, ref. Ks. Dr. Jan Badeni. Korref. Tadeusz Czapelski. 2) „O stęplu dziennikarskim“, ref. Henryk Rewakowicz. 3) „O bezimienności w prasie“, ref. Dr. Adam Bieńkowski. 4) „O stosunkach materyalnych dziennikarstwa polskiego“, ref. Teofil Merunowicz. 5) „Sprawa czystości języka w publicystyce“, ref. Dr. Jan Karłowicz. — Sekcyja IV. Dr. J. Baudouin de Courtenay, Dr. A. Brückner, Dr. A. Kalina, Dr. J. Karłowicz i Dr. A. A. Kryński: 1) „Sprawa przyjęcia jednolitej pisowni, proponowanej przez Akademię umiejętności w Krakowie“, ref. Dr. Baudouin de Courtenay. 2) „O ile należałoby uwzględnić narzecza ludowe w gramatykach“, ref. Dr. J. Karłowicz. Korref. Dr. Rom. Zawiliński. 3) „Narodowy folklor“, ref. Dr. Jan Karłowicz.

Dnia 21. lipca odbywały się posiedzenia wspólne wszystkich sekcji w sali ratuszowej z następującym programem: 1) „O potrzebie swojskiego kierunku w naszej literaturze“, ref. Stanisław Szczepanowski. 2) „O własności literackiej“, ref. Dr. G. Roszkowski. 3) „O utworzeniu stowarzyszenia wzajemnej pomocy literatów“, ref. Albert Wilczyński. 4) „Rodzimość i wpływ obcy w literaturze i sztuce“, ref. Dr. J. Tretiak. 5) „O potrzebie pisma poświęconego sprawom literatury ojczystej“, ref. Dr. H. Biegeleisen.

Dnia 22. lipca, po mszy w kościele katedralnym rzym. kat. (Pieśń Bogarodzico), w sali koncertowej na Wystawie: wykład Dr. Wojciecha Dzięduszyckiego „O zadaniach dziennikarstwa polskiego“, poczem nastąpiło ogólne sprawozdanie z obrad i czynności Zjazdu literatów i dziennikarzy polskich.

Wobec trudności, jakie stawiano pod zaborem rosyjskim osobom chcącym wziąć udział w Zjeździe, wobec ciężkich warunków, w jakich pracują dziennikarze i literaci, wreszcie wobec rozproszenia sił naszych po całym świecie, było uczestnictwo w tym Zjeździe, jak wskazuje przytoczona tu lista, i poważne i liczne.

Amborski Jan
Dr. Asnyk Adam

Dr. Badeni Jan ks.
Dr. Badeni hr. Stanisław
Dr. Balasits August
Bałucki Michał
Baudouin de Courtenay Rom.
Baudouin de Courtenay Bron.
Dr. Baudouin de Courtenay Jan
Dr. Baranowski

Barcewicz
Bartoszewicz Kazimierz
Bełza Władysław
Barewicz Julia
Dr. Bergier Floryan
Dr. Biegeleisen Henryk
Biegeleisenowa Anna
Dr. Bieńkowski Adam
Bielska Marya
Biernacki Mikołaj (Rodoć)
Dr. Bronowski
Blumenfeld Bruno
Bobin Romuald
Bogdański
hr. Borkowski Jerzy
Bornsztein Józef
Breuenstein Michał Eust.
Dr. Bruchnalski Wilhelm

Caro Leopold Dr.
Dr. Ciesielski Teofil
Cegielski Stefan
Dr. Celichowski Zygmunt
Dr. Chmielowski Piotr
Dr. Cwikliński Ludwik
Cybulska Józefa (Szczęsna)
Czapelski Tadeusz

Dr. Czarkowski
Ks. Czermiński Marcin
Dr. Czermak Józef
Dr. Dunikowski Emil
Dr. Dembiński Bronisław
Dickstein Samuel
Dicksteinowa Samuelowa
Dobrowolski Franciszek
hr. Dzieduszycki Włodzimierz

hr. Dzieduszycki Wojciech Dr.
Dybowska Benedyktowa

Eisenberg Filip
Feldman Wilhelm
Feldstein Herman
Dr. Finkel Ludwik
Floryński W.
Dr. Franko Iwan
Fryling Zygmunt
Garczyński Franc.
Gawroński Franc. (Rawita)
Gawrońska Antonina
Dr. Goldman Bernard
Gorzycki Kazimierz
Gorzycka Adolfina
Gostomski Stanisław
Gubrynowicz Władysław
Gross Stanisław

Dr. Hirsztberg Aleks.
Hłasko
Herz
Hösick Ferdinand

Janicki
Janowski Józef
Jaworski Józef
Jaworska
Dr. Jaworski Wł.
Jarmund Marya
Jellenta Cezary
Jelinek Edward

Kaczyński Wł.
Kaczyńska
Dr. Kalina Antoni
Komocki Ksawery
Kalinowski
Karłowiczowa Janowa
Karpowiczowa
Dr. Karłowicz Jan
Dr. Kadyj prof.
Kasprowicz Jan
Dr. Kętrzyński Wojciech
Dr. Kłobukowski Stanisław
Kozłowski Stanisław
Kempner Stanisław

Kohn G.
 Konarski Franciszek
 Kossowska Stefania
 Koskowski Bolesław
 Kostecki Platon
 Kotarbińska Lucyna
 Kotarbiński Józef
 Kramsztyk Helena
 Kramsztyk Stanisław
 Dr. Kreek Franciszek
 Krechowicki Adam
 Dr. Kubala Ludwik
 Kuczyński Franc.
 Kulikowska Kasylda
 Kułakowski Klemens

 Löwenstein Dr. Natan
 Lewicka Anna
 Lewicki Bolesław
 Dr. Lewicki Witold
 Dr. Lilien Edward
 Lipnicka
 Lettner Marya
 Ludwigówna

 Łopuszański Tadeusz
 Łoziński Władysław
 Dr. Łuczkievicz Tadeusz

 Machczyńska Antonina
 Maciejowska Marya
 Maciejowski Sewer
 Majchrowicz Dr. Prof.
 Dr. Mańkowski Bolesław
 Dr. Małachowski Godzimir
 Męciński Józef hr.
 Dr. Marchwicki Zdzisław
 Matusiak Szymon
 Mokulska
 Marenne Walerya
 Morzkowska Antonina
 Dr. Matyas Karol
 Meliński Stanisław
 Merunowicz Teofil
 Mrozowiecka Irena
 ks. Micheyda (redaktor)
 Micheydówna
 Mikolasch Juliusz

Milski Aleksander
 Milski (Gdańsk)
 Motty z Poznania
 Miłkowski Zygmunt (Jeż)
 Miłkowska Anna
 Dr. Małecki Antoni
 Mrozowiecki Stanisław

 Nałęcz Ludwik
 Napieralski redaktor
 Niedziałkowska Wiktorya
 Niemojewski Andrzej
 Nittmannowa Wanda
 Nittmann Karol

 (czterech: N. N.)
 Otułowiczowa Stanisława
 Onyszkiewicz Zdzisław
 Ostoja (Sawicka) Józefa
 Dr. Ostaszewski Barański
 Ostaszewska Kazimierzowa
 Ostrowski

 Parczewska Melania
 Parczewski Alfons
 Paszkowska
 Paszkowski Leon
 Pełłowska Bronisława
 Pełłowski Stanisław
 Pilat Tadeusz Dr.
 Pilat Roman Dr.
 Piepes Jakób
 Poh Kamila
 Prokiesz W. Dr.
 Popowski Józef
 Potocki Antoni
 Poznański Zygmunt
 Preiss Gabryela
 Przewóska Marya

 Ramułt Stefan
 Ramułtowa Stefanowa
 Rappaport Helena
 Rawer Karol
 Rayski Albin
 Rewakowicz Henryk
 Romanowicz Zofia
 Romanowicz Tadeusz
 Rosinkiewicz (Rojan) Kazimierz

Rossowski Stanisław
Dr. Roszkowski Gustaw
Rozwada Jarosław
Rykowski Mikołaj
Rychter Józef
Roguski S. M.

Dr. Suesser Ignacy
ks. Szymała
Sandos Marya
Sarnecki Zygm.
Schmidt Władysław
Sempołowska
Dr. Siemiradzki Józef
Sioła Zofia
Sioła Antoni
Dr. Skałkowski Tadeusz
hr. Skarbek Henryk
Skłodowska
Skotnicki Antoni
Smarzewska
Smarzewski
Śniegocka
Sokalski Bronisław
Sokołowska
Sołtysik Tomasz
Strawińska
Stanuchowski Karol
Starkel Juliusz
Dr. Sternal Tadeusz
ks. Stojalowski St.
Stroner Adolf
Stroka
Styka Jan
Szubert dyr. z Pragi
Świerunowski Erazm

Syroczyński Leon
Dr. Szachowski Aleksander
Szawłowska
Szczepanowski Stanisław
Szukiewicz Wojciech
Szumski Teofil
Dr. Szydłowski Henryk

Dr. Tretiak Józef

Ungar Wiktor Dr.
Urbański Aureli

Dr. Vogel Aleksander
Dr. Vrchlicki Jarosław

Waligórski Franciszek
Wierzejski Józef
Wojciechowski T. Dr.
Wilczyński Albert
Weryho Marya
Wilczyński Henryk
Wszelaczyński Władysław
Wybranowski Józef
Wybranowski Leoncyusz
Wysłouch Bolesław
Wechslerowa Stefania

Zagórski Jan
Zaleski Antoni
ks. Załęski Stanisław
Załęska
Zawadzka Ludwika
Zielonka Kazimierz
Zipper Albertowa
Zipper Albert Dr.
Żmijewska.

W celu wzajemnego zapoznania się uczestników Zjazdu urządziła komisya gospodarcza Koła literacko-artystycznego wieczorem 18. lipca 1894, przyjęcie w salonach „Koła“, gdzie wśród licznie przybyłych osób z różnych części kraju zetknęli się pisarze różnych obozów, a w ich szeregu stanęły i kobiety.

Na wieczorze tym powitał prezes Koła literacko-artystycznego Dr. Kubala wzniosłem i gorącym słowem znakomitego pisarza czeskiego Vrchlickiego, tudzież złożył Prof. Chmielewskiemu w upominku album fotografii literatów i dziennikarzy polskich.

Otwarcie zjazdu nastąpiło na Wystawie powszechnej dnia 19 lipca, gdzie na wniosek prezesa komitetu urządzającego Zjazd Dr. L. Kubali, wybrano przewodniczącym Zjazdu Dr. A. Małeckiego, prezesami honorowymi Dr. Adama Asnyka i J. Virelickiego, zastępcami ich T. T. Jeża, (Z. Miłkowskiego) i Dr. Jana Karłowicza. Sekretarzami generalnymi Dr. W. Lewickiego i T. Merunowicza. Po odczycie P. Chmielowskiego o współczesnych prądach w naszej literaturze, rozpoczęły się dnia następnego obrady w czterech sekcjach Zjazdu: dziennikarskiej, pod przewodnictwem Dr. Wojciecha hr. Dzieduszyckiego, językowej, pod przew. Dr. Baudouina de Courtenay, literackiej, pod przew. Dr. P. Chmielowskiego i w sekcji oświaty, pod przew. Dr. Z. Celińskiego, wszystkie w salach gimn. Franciszka Józefa. Nie do nas należy ocena ani nawet przedstawienie toku tych obrad, tak na sekcjach jak i na zebraniach plenarnych, wspomniemy tylko o wynikach Zjazdu w ogólności. Na pierwszym miejscu odszczególnić należy obywatelski czyn Dr. Stanisława Hassewicza, który ofiarował na Zjeździe 10.000 złr. w. a. na oświatę ludu Śląskiego, a kwotę tę złożył już w jego imieniu hr. Męciński w Wydziale krajowym. Z uchwał Zjazdu wymieniamy:

Uchwały sekcji literackiej.

W sprawie sztuki teatralnej uchwalono:

II. Zjazd literatów i dziennikarzy wyraża życzenie:

1) iż należy dążyć do ukrajowienia teatru polskiego we Lwowie, ku czemu w pierwszym rzędzie nieodzownym jest warunkiem budowa nowego gmachu teatralnego kosztem miasta i kraju.

(Ta ostatnia sprawa bliska jest urzeczywistnienia).

2) Zjazd wyraża życzenie, iż należy dążyć do wytworzenia takich warunków organizacyi, któreby rozwojowi sceny sprzyjały.

1) Zjazd żąda uznania zasady, iż teatr polski lubo niewyłącznie, ale głównie i przede wszystkim istnieje dla sztuki polskiej,

2) że dobro sztuki oraz żywotne interesy społeczeństwa winny być kładzione po nad względy kasowe,

że redakcye pism winny bacznie czuwać nad działaniem krytyki teatralnej i ukrócić ją szybko i energicznie, skoro okaże się, że ta, czy to przez grymasną hiperkrytykę, czy przez po-

dejrzaną i stronniczą pobłażliwość, czy przez uleganie względom ubocznym, szkodzi interesom prawdziwej sztuki.

3) że obowiązkiem scen polskich jest dawać łatwo dostępne pole do rozwoju wyższych rodzajów sztuki.

W sprawie krytyki literackiej uchwalono:

1) Przy badaniach dziejów literatury, zwłaszcza starszej, należy baczniejszą niż dotychczas zwrócić uwagę na prowincjonalne pochodzenie pisarzy, na cechy charakterystyczne miejscowego bytu, klimatu, położenia, gwary, wniesione przez tych pisarzy w ogólną skarbnicę piśmiennictwa;

2) przy badaniu utworów literatury bezimiennej należy zwracać uwagę na to, skąd one przyływały do naszego piśmiennictwa, by z zestawienia pewnej liczby takich utworów można powziąć wyobrażenie o prądach umysłowych, jakie z różnych stron płynęły do naszego kraju;

3) w opracowaniach i wykładach nowszej literatury zarówno ruskiej jak i polskiej należy bacznie zwrócić uwagę na ich stosunki wzajemne i śledzić takowe porównawczą, międzynarodową metodą.

Zjazd literatów i dziennikarzy uznaje konieczność wytworzenia stałego łącznika między polskimi zakładami muzealnymi i bibliotekami.

Uchwały sekcji dla spraw oświaty ludowej.

I. Sekcja uznaje, że w obecnem położeniu narodowem jest najpierwszym obowiązkiem piśmiennictwa ludowego, dążyć do wyrobienia u ludu poczucia narodowego, tudzież zrozumienia praw i obowiązków obywatelskich.

II. Sekcja oświadcza, że dziedzina oświaty ludowej i pracy nad uobywateleniem ludu nie jest właściwem polem do sporów partyjnych, i nie powinna być nadużywana jako narzędzie dla celów stronnictw.

Zjazd uznaje, że piśmiennictwo popularne powinno dostarczać ludowi jaknajwięcej przedmiotowych wiadomości, tak z zakresu powszednich potrzeb życia praktycznego, jakoteż z zakresu wiedzy i życia publicznego.

Wreszcie — że piśmiennictwo ludowe nie powinno naruszać tradycyjnych uczuć religijnych i pojęć społecznych ludu, jeżeli nie chce go sprowadzić z drogi narodowej.

III. Literatura ludowa, przeznaczona do kształcenia ludu, powinna odpowiadać stanowi nauki współczesnej, bez jej obcinania i fałszowania.

IV. Instytucje publiczne, subwencyonowane z funduszków krajowych, których celem jest szerzenie oświaty ludowej, nie powinny służyć żadnemu stronnictwu, lecz wspierać dążności wszystkich organizacji, dążących do kształcenia ludu, w miarę ich rzetelnej pracy i osiągniętych rezultatów.

V. W interesie rozwoju, poczytności i społecznego wpływu organów piśmiennictwa ludowego, pożądaną jest decentralizacya ognisk redakcyjnych.

VI. Łatwość zakładania drukarni i pism ludowych jest warunkiem, umożliwiającym rozwój oświaty ludowej — specjalnie zaś w zastosowaniu do ludności polskiej pod panowaniem austriackim, pożądana jest prawodawcza zmiana ustępu 1. art. 15. ordynacyi przemysłowej, w kierunku zapewnienia wolności przemysłu drukarskiego i księgarskiego.

VII. Sekcja uznaje potrzebę wydawnictwa, zaznajamiającego lud z dziełami znakomitych pisarzy polskich, o ile dzieła te są zrozumiałe dla ludu, i przyczynić się mogą do podniesienia oświaty i moralności. Zjazd wyraża przekonanie, że dzieła te, dobierane starannie, po dokonaniu zmian nieuniknionych, powinny być zaopatrzone niezbędnymi objaśnieniami, i że cena tych wydawnictw powinna być możliwie jaknajniższą.

VIII. Sekcja uznaje potrzebę zwrócenia bacznej uwagi na kształcenie robotniczej ludności przemysłowej po miastach i w miejscach fabrycznych.

IX. Sekcja dla spraw oświaty ludowej oświadcza jednomyślnie, że sprawę ludności polskiej na Śląsku, t. j. zachowanie jej polskiej narodowości i szerzenie tam oświaty na podstawie narodowej, uważa za sprawę całego narodu i społeczeństwa polskiego — w szczególności zaś uważa stałe i systematyczne popieranie stowarzyszeń, w tym celu na Śląsku istniejących, za obowiązek prasy polskiej i całego społeczeństwa polskiego.

Uchwały sekcji dziennikarskiej.

1. W sprawie informowania prasy zagranicznej uchwalono:
„Sekcja dla spraw dziennikarskich II. Zjazdu literatów i dziennikarzy polskich uznaje sprawę dokładnego informowania

prasy zagranicznej o stosunkach polskich za potrzebę narodową pierwszorzędnej wagi“.

2. W sprawie stępu dziennikarskiego.

„Zjazd uznaje, że opłata stępu dziennikarskiego wogóle, a osobliwie w dotychczasowej formie, jest nadmiernem i niesłusznem opodatkowaniem prasy peryodycznej, przygniatającej zwłaszcza najdotkliwiej wydawnictwa ludowe i niezawiste;]

„Zjazd uznaje przeto zniesienie stępu dziennikarskiego za wymagalność konieczną dla rozwoju oświaty i ogólnego wykształcenia politycznego w kraju naszym, i wzywa reprezentantów tegoż, aby dołożyli starań celem zniesienia tej opłaty“.

3. W sprawie bezimienności w prasie:

„Zjazd literatów i dziennikarzy polskich wyraża zdanie, iż należałoby w jak najszerszych granicach zaprowadzić w prasie zasadę imienności“.

Nadto uchwalono:

4. „Sekcja w zasadzie uważa za potrzebne i pożyteczne odbywanie zjazdów literacko-dziennikarskich w pewnych stałych terminach. Zjazd następny ma się odbyć najpóźniej za 3 lata, a przygotowuje go komitet obecnego Zjazdu“.

Uchwały sekcji językowej.

W sprawie pisowni uchwalono:

1. Prosimy akademię w imieniu nauki, którą się zajmujemy i w imieniu ogółu niezadowolonych z „uchwał“ październikowych o ponowne i niezwłoczne ich przejrzenie.

2. Prosimy, aby akademja raczyła czynność tę powierzyć językoznawcom specjalistom i aby wniosków ich, które objąć powinny całość przepisów ortograficznych, raczyła wysłuchać, a następnie, po dyskusyi, zatwierdzić je i jako moralnie cały ogół obowiązujące ogłosić.

„Sekcja IV. uważa za pożądanę ułożenie i wydanie słownika ortograficznego, któryby na podstawie uchwał, ostatecznie przez Akademię umiejętności w Krakowie powziętych, przedstawił je w sposób przystępny i zrozumiały każdemu“.

W sprawie nauki języka ojczystego uchwalono:

„Zjazd II. literatów i dziennikarzy polskich wyraża przekonanie, że należałoby w gramatykach i wypisach szkolnych polskich uwzględniać też żywioł gwarowy polski“.

W sprawie umiejętności ludoznawczej uchwalono :

1) „Zjazd II. l. i dz p. uznaje niezbędną potrzebę a) ułożenia i wydania wyczerpującego kwestyonaryusza ludoznawczego; b) wydania dokładnej bibliografii naszych rzeczy ludowych; c) ułożenia i wydania kompendyum ludoznawczego, obejmującego w sobie przegląd osiągniętych dotychczas na tem polu rezultatów; d) wydania mapy dyalektologiczno-ludoznawczej, któraby wskazywała okolice więcej poznane, w różnicy od mniej zbadanych, tak pod każdym względem ludoznawczym, jakoteż pod względem gwaroznawczym; e) wydobywania materiału folklorystycznego, ukrytego w starem piśmiennictwie naszym“.

2) Zjazd II. lit. i dzien. polskich uważa za konieczne założenie Towarzystwa ludoznawczego, któreby się zajmowało systematycznie badaniem ludu polskiego i w celu wprowadzenia w życie tej myśli wybiera komisję, w której skład wchodzi Dr Henryk Biegeleisen, Dr. Czarkowski, Dr. Iwan Franko, Dr. Antoni Kalina, Dr. Franciszek Kreck, Stefan Ramułt, Mikołaj Rybowski. (Towarzystwo ludoznawcze założone zostało w myśl tej uchwały we Lwowie dnia 9. lutego 1895 r.).

3) Zjazd II. lit. i dzien. polskich zwraca uwagę Komisji antropologicznej Akademii umiejętności w Krakowie na powyższe uchwały, jakoteż na cały referat Dr. J. Karłowicza i na wyrażone w w nim żądania“.

Uchwała w sprawie funduszów emerytalnych.

Drugi Zjazd literatów i dziennikarzy polskich uznaje nagłą potrzebę utworzenia Towarzystwa wzajemnej pomocy literatów i dziennikarzy polskich; porucza lwowskiemu Kołu literackiemu i Towarzystwu dziennikarzy polskich, aby się zajęły wprowadzeniem w życie instytucyi, mającej na celu zabezpieczenie bytu materialnego literatom i dziennikarzom, jakoteż ich rodzinom.

Delegacye tych Towarzystw, z dobraniem literatów i dziennikarzy, nie należących do grona ich członków, załatwić mają tę sprawę jaknajrychlej i starać się o utworzenie jednej instytucyi, która miałaby powstać z połączenia Towarzystwa dziennikarzy polskich i Fundacyi zapomogowej dla wdów i sierót po literatach, założonej przez Koło literacko-artystyczne we Lwowie.

Koło literacko-artystyczne, pragnąc zaznaczyć udział swój w Wystawie Kościuszkowskiej, podjęło się urządzenia wystawy wydawnictw ludowych w pawilonie grupy XVIII „piśmiennictwa, druków i sztuki reprodukcyjnej“, jakoteż w pawilonie „Kółek rolniczych“. W tym celu zawiązała się osobna komisya pod przewodnictwem Dr. Kubali, do której należeli: Jan Amborski, Dr. Adam Bienkowski, Dr. Henryk Biegeleisen, Władysław Gubrynowicz, Franciszek Rawita Gawroński i Antoni Skotnicki. Po wysłaniu listów i zaproszeń do wszystkich wydawców, stowarzyszeń i instytucyj, pracujących nad oświatą ludową, otrzymaliśmy skromne zasiłki pieniężne, dziełka lub katalogi od następujących instytucyj i osób: od Towarzystw oświaty ludowej, oddz. krakowskiego, lwowskiego i tarnowskiego, Tow. Czytelni ludowej w Poznaniu, Tow. im. bł. Jana Sarkandra, Tow. ewang. wyd. lud. w Cieszynie, Tow. im. Staszica, Macierzy polskiej, Komitetu wyd. tanich dziełek, wyd. Katolika w Bytomiu, Spółki nakładowej w Krakowie, Księgarni katolickiej w Poznaniu, Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie, Leitgebera w Poznaniu, Karola Miarki w Mikołowie, na Ślązku pruskim, Insp. Udzieli z Wieliczki, Miłskiego w Gdańsku, E. Feitzingera w Cieszynie, Cybulskiego w Poznaniu, Pisha w Nowym Sączu i Foltyna w Wadowicach. Zeszeregowaliśmy ledwie cząstkę literatury ludowej na Wystawie, a i ta zwracała już uwagę szerszej publiczności na wzmagającą się z każdym rokiem pracę nad ludem.

Ponieważ można było z góry przewidzieć, że wystawa wszystkich wydawnictw dla ludu, z całego obszaru Polski, nie była w naszych warunkach wykonalną, przeto postanowiło „Koło“ prócz zebranych okazów, podać publiczności, zwiedzającej Wystawę, spis bibliograficzny naszych wydawnictw ludowych. Byliśmy bowiem przekonani, że bibliografia ludowa da dokładniejsze wyobrażenie o ruchu wydawniczym na tem polu, niż dziełka umieszczone na półkach wystawy i mieliśmy nadzieję, że wydawnictwo to oddać może i na przyszłość pewne usługi bibliotekom i czytelnikom, wydawcom i księgarzom zajmującym się oświatą ludu.

Książka taka, do której zebrał materyał Olgierd Nileczyński, a którą redagował Jan Amborski, wyszła p. t. „Koło literacko-artystyczne na wystawie powszechnej we Lwowie 1894. Bibliografia wydawnictw ludowych 1848—1894. Nakładem i staraniem „Koła“ 1894. str. 154 w Sce. Zawiera ona kilka tysięcy tytułów

książeczek ludowych i jest pierwszą próbą zebrania w pewne grupy rzeczowe naszej bogatej literatury ludowej. Świadomi jej braków i niedokładności, powiemy tyle tylko na usprawiedliwienie, że cała ta praca podjęta była bezinteresownie, że porozumienie z innemi dzielnicami było utrudnione, a czas Wystawy naglił do pospiechu.

Całe urządzenie wystawy wydawnictw ludowych (dziełka i szafy) ofiarowało „Koło“ Towarzystwu oświaty ludowej we Lwowie. Natomiast wcielono do biblioteki „Koła literackiego“ wydawnictwa „Wisły“ i „Biblioteki“ ludoznawczej, składając za ten dar ofiarodawcy Dr. J. Karłowiczowi serdeczne podziękowanie. Dzieła te wraz z bibliografią Estreichera, niezbędnymi podręcznikami i nowościami, które rozbudziły żywsze zajęcie jak np. książka Koźmiana pt. „Rzecz o roku 1863“, 3 tomy, stanowią zawiązek biblioteki „Koła literacko-artystycznego“.

Z powodu zajęcia się Zjazdem literatów i dziennikarzy, nie mogli członkowie komisji literackiej rozwinać swej czynności w „Kole“. Nie mniej jednak odbyło się u nas kilka odczytów i dyskusyj, zasługujących na wyszczególnienie. Zainteresowanie się szerszego ogółu i żywa dyskusja, jaka rozwinęła się podczas omawiania „Historii dwóch lat“ p. S. Z. L. (referat i dyskusja o tej książce, zawierające cenne uwagi o naszym powstaniu, wyszły nakładem i staraniem wydawnictwa materiałów do powstania 1863 r.), skłoniły nas do podjęcia podobnej rozprawy odnośnie do dzieła St. Koźmiana p. t. „Rzecz o 1863 r.“. W tym celu objął referat książki Koźmiana p. Tadeusz Romanowicz, który w obszernym wykładzie określił przeciwne autorowi stanowisko, poczem A. Skotnicki w szczegółowym rozbiórce wykazał błędy i sprzeczności autora w przedstawieniu powstania, dorzucił jeszcze kilka uwag p. Leon Syroczyński, Stella Sawicki (Struś) i inni, a zakończył ogólniejszym poglądem na powstanie Wojciech hr. Dzieduszycki. Dyskusja w tym przedmiocie zajęła dwa wieczory i trwała po kilka godzin wśród powszechnego zajęcia licznie zebranych osób. Komitet wydawnictwa materiałów do powstania postanowił i te rozprawy w „Kole“, jako mające donioślejsze znaczenie, ogłosić drukiem. Rzecz ta jest już pod prasą i wyjdzie jeszcze w bieżącym miesiącu. — Podczas wystawy zwiedzali nasze „Koło“, przybyli z różnych stron Polski literaci i osoby, zajmujące się oświatą i piśmiennictwem polskim. Ko-

rzystając z tej sposobności, nawiązaliśmy z nimi bliższe stosunki.

W dniu 23. grudnia 1894 roku przyjął Wydział „Koła“ przedstawiony przez p. Stanisława Schnüra-Pepłowskiego projekt zbiorowego wydawnictwa pt. „Dla Ślązka“ i równocześnie wybrał komitet, mający się zająć doprowadzeniem do skutku zamierzonej publikacyi. Komitet redakcyjny, zawiązany w styczniu r. b. pod przewodnictwem Wojciecha hr. Dzieduszyckiego, sekretarza i inicjatora wydawnictwa, St. Pepłowskiego, odbył szereg posiedzeń, poświęconych czynnościom przygotowawczym, wysłano w lutym przeszło ośmset odezw do literatów i artystów z prośbą o współpracownictwo, a zarazem uzyskano u Kuratoryi Zakładu Narodowego im. Ossolińskich druk bezpłatny całego dzieła. Czyn ten iście obywatelskiej ofiarności Kuratoryi zasługuje ze wszech miar na uznanie. Pragnąc, aby nie tylko język, ale także myśl książki była polską, postanowił komitet, pomieścić w tem wydawnictwie, jedynie artykuły, odnoszące się do dziejów i stosunków naszego społeczeństwa, z wykluczeniem prac o treści polemicznej. Rękopisów do tej chwili nadesłano przeszło siedmdziesiąt. Druk książki już się rozpoczął i według wszelkiego prawdopodobieństwa zostanie ukończony w połowie kwietnia r. b. Cena tej publikacyi będzie dość przystępną, gdyż mimo znacznej stosunkowo objętości (12 ark. druku), nie przeniesie kwoty 1 złr. w. a.

Wydawnictwo „Dla Ślązka“ jest czwartem z rzędu, podjętem przez „Koło literackie“. Poprzedziły je publikacye: „Dla Zagrzebia“, „Lwów Stryjowi“ i „Dla Włóścian“.

Staraliśmy się usilnie o ożywienie życia towarzyskiego w „Kole“, sądząc że nie winniśmy dążyć do celów właściwych akademiom naukowym i literackim, a że spełnimy najlepiej nasze zadanie, jeśli umożliwimy pracownikom na polu umysłowem wypoczynek i wytechnienie wśród koła ludzi, mających podobne cele, wytknięte w życiu, i ową wymianę zdań, bez której jest niepodobieństwem zachować sprężystość, świeżość umysłową i pewną bezstronność, niezbędnych warunków każdego istotnie pożytecznego działania. Usiłowania, podjęte w tym względzie przez Wydział wtedy dopiero osiągną pełny skutek, kiedy wszyscy członkowie Koła zechcą się przyczynić tak do ożywienia życia towarzyskiego, jak do utrzymania nastroju tego, jakie winno być w literackiem i artystycznem stowarzyszeniu. Dziękując tym wszy-

stkim, a licznym członkom „Koła“ i jego przyjaciółom, którzy dotąd nasze usiłowania szczerze i wytrwale popierali, sądzimy, że mamy prawo z naszej strony oświadczyć, żeśmy wedle sił naszych popierali wykonanie każdej myśli, dążącej do wzmożenia jego życia, czy to w umysłowym, czy w towarzyskim kierunku.

Wskutek oferty Dyrekcji teatru, postanowił Wydział „Koła“ wynająć łożę w teatrze dla członków „Koła“ na rok 1895. — W łoży znajduje się 5 krzeseł, które są na wszystkie bez wyjątku przedstawienia do dyspozycji członków i stałych gości „Koła“. Na popołudniowe przedstawienia, w niedzielę i święta, łoża jest przeznaczoną wyłącznie dla rodzin członków.

Dnia 19. września odbył się w „Kole literacko-artystycznym“ raut na cześć bawiącego podówczas we Lwowie wielce zasłużonego kompozytora polskiego Aleksandra Zarzyckiego, urządzony staraniem członka Wydziału, p. St. Niewiadomskiego. Dzięki temu, że równocześnie gościła we Lwowie znakomita pianistka p. Antonina Szumowska, która również wzięła tego wieczora udział w produkcjach muzycznych, cały raut odznaczał się niezwykłą świetnością. Kompozytorka panna Krzyżanowska z Paryża; oraz miejscowe siły artystyczne, jak panie Szlezygierówna, Stachowicz, Żelazowska, pp. Wolfstal, Pollak, Cetwiński, Borowski, Dr. Czerny, Toth i Zegarkowski, przyczynili się także nie mało do pięknej całości koncertu.

Następujące produkcje muzyczne na czterech rautach urządził niestrudzony w staraniach p. Fr. Neuhauser.

Dnia 2. października po odczycie Aurelego Urbańskiego odbył się wieczorek muzyczno-wokalny, na którym grała p. K. a śpiewali p. Kowalski i Cudziewicz.

Dnia 20. października odbył się raut Koła literacko-artystycznego, na którym odczytał p. Dziubiński wiersz swój, napisany z powodu wystawy, grała panna K. śpiewała p. Bohusówna i p. Didura, a deklamowali p. Zofia S. i p. Trapszo. Po produkcjach muzyczno-wokalnych nastąpiły przy muzyce wojskowej tańce, trwające do godziny 4.

Dnia 27. października odbył się raut, na którym występowały panie Koralewiczówna, pani Jaszek, p. Trapszo i młody Wolfstal.

Dnia 17. listopada odbył się w „Kole literackim“ raut z u-

działem panny Gertnerówny i p. Zegarkowskiego (spiew) pp. Trapszy i Ruszkowskiego (humoreski), po czem nastąpiły tańce.

Dnia 28. listopada przedstawiono na scenie Skarbkowskiej „Mazepe“ Słowackiego, z Modrzejewską w roli Amelii. Dochód z tego przedstawienia przeznaczyła znakomita artystka na fundusz emerytalny dla wdów i sierót po literatach i artystach. Po przedstawieniu odbył się raut w „Kole“ na cześć Modrzejewskiej, którą Wojciech hr. Dzieduszycki, jako prezes „Koła literacko-artystycznego“ przyjął przemową w uczczeniu jej zasług.

Dnia 7. grudnia, na św Mikołaja, urządzono zabawę dla dzieci członków „Koła“, racząc je upominkami; w wilię Bożego narodzenia dzieliliśmy się jak w latach poprzednich spólnym opłatkiem, a na Selwestra odbył się w „Kole“ ostatni wieczorek z tańcami.

Z inicjatywy Stanisława Pełłowskiego podjęto się „Koło“ uczczenia setnej rocznicy założyciela sceny narodowej W. Bogusławskiego. W tym celu zawiązał się osobny komitet pod przewodnictwem dyrektora Zygmunta Przybylskiego, który uchwalił na dzień 18 stycznia przedstawienie uroczyste „Krakowiaków i Górali“ na scenie Skarbkowskiej z pięknym prologiem J. Kasprowieza, a „Koło literacko-artystyczne“ wydało z powodu tej uroczystości raut, na którym byli obecni między innymi wnuk jubilata Władysław Bogusławski i powieściopisarz Maryan Gawalewicz. Wł. Woleński wygłosił wiersz Kamińskiego „Do autora Krakowiaków“ a Jan Styka wykonał portret nestora sceny polskiej.

Część muzyczną wieczoru na cześć Bogusławskiego urządził p. St. Niewiadomski. Rozpoczęto ją z tytułu uroczystości odśpiewaniem kantaty Elsnera, niegdyś dla Bogusławskiego skomponowanej. Po pięknym odczycie p. St. Pełłowskiego, opartym na źródłowych badaniach nad twórcą teatru ojezystego, nastąpiły produkcye muzyczne, w których panie Carniola z Warszawy, Skalska, Kasprowiezowa i Czaplińska oraz pp. Pollak, Wolfstał, Lewicki, Zegarkowski i Borkowski wzięli udział, tworząc spiewem swoim i grą koncert o pięknym i poważnym programie.

Dnia 13. marca 1895 odbył się w „Kole literacko-artystycznym“ świetny raut pod artystycznym kierownictwem prof. Fr. Neuhausera, w którym udział wzięli: pp. Mooshammer (harfa), Lewicki (spiew), p. Helena Talko (dekلام.), pp. Jeromin (spiew),

St. Trapszo (monolog) i p. Marya Kozłowska (spiew). Zakończyła zaś M. Rodocia Pogadanka o „Madame sans gêne“.

Z odczytów, wygłoszonych w Kole literacko-artystycznem w bieżącym roku wymieniamy następujące:

Aureli Urbański odczytał 2. października 1894 dwie humoreski swoje, z których pierwsza zawierała satyrę na korusarstwo literackie, druga zaś miała za przedmiot epizod z życia literackiego we Lwowie za czasów Lama. Licznie zebrana publiczność oklaskiwała prelegenta.

Dr. Witold Bartoszewski miał 9. października wykład na temat: Wiara i nauka o początku świata i ludzi według podań wschodnich.

Stanisław Schnür-Pepłowski odczytał 15. listopada Ustęp z dziejów sceny warszawskiej w latach 1765—1777 pt „U kolebki teatru“, a dnia 23. listopada drugi ustęp z dziejów sceny warszawskiej (od 1777 do 1797) p. t. „Teatr Bogusławskiego“. Na odczycie obecną była między innymi p. Helena Modrzejewska.

Tadeusz Romanowicz miał 1. grudnia wykład o książce Stanisława Koźmiana pt. „Rzecz o 1863 r.“ wśród bardzo liczego zgromadzenia.

Wojciech hr. Dzieduszycki mówił 7. grudnia o powszechnem głosowaniu, przyczem rozwinęła się żywa dyskusya.

A. Skotnicki: Pogadanka o książce Stanisława Koźmiana „Rzecz o r. 1863“, ciąg dalszy, zgromadzenie liczne i żywa dyskusya, w której zabierali głos Dr. Stella Sawicki (Struś) Leon Syroczyński, Tadeusz Romanowicz, Dr. W. hr. Dzieduszycki i inni.

Prof. Karol Malsburg mówił 11. stycznia i 1. lutego 1895 o wrażeniach z siedmiu lat swego pobytu w Australii, przedstawiając stosunki przyrodnicze i społeczne antypodów i kolonii Polskiej.

Józef Popowski, delegat do Rady państwa i poseł sejmowy miał 1. lutego 1895 wykład o wzroście potęgi państwa Rosyi, który żywe obudził zajęcie.

Dr. Wojciech hr. Dzieduszycki wykladał dnia 28. lutego 1895. O estetyce przyrody. wśród licznie zebranych gości.

Salony „Koła literacko-artystycznego“ odnowiono, wprowadzono w nich oświetlenie gazowe, jeden pokój umeblowano na

nowo; zawieszono w salonie portrety wszystkich dotychczasowych prezesów „Koła”: hr. Romana Czartoryskiego, Dra Ksawerego Liskiego, Dra Leona Bilińskiego, Dra Romana Pilata, Dr. Tadeusza Rutowskiego, Alberta Wilczyńskiego, i Dr. Ludwika Kubali. Nowo umeblowany pokój przyozdobiono darem Bolera, Popiela i Rozwadowskiego, a mianowicie malowanym przez nich olejnie epizodem z bitwy Racławickiej; podobnież i w sali czytelnianej zawieszono dar Styki i Wojciecha Kossaka, a mianowicie przez nich wykonany szkic walki kosynierów z Moskalami, ze stworzonej przez nich panoramy. Za dary te składa ofiarodawcom „Koło literacko-artystyczne“ podziękowanie.

Portret Dr. Kubali świeżo wykonany przez znakomitego artystę p. Stykę zawieszono w osobnej sali. Do szczególnej wdzięczności poczuwa się „Koło literacko-artystyczne“ Janowi Styce za ofiarowanie tego okazałego daru.

Wydział „Koła“ nie może także pominąć sposobność i podziękowania Reprezentacyi stołecznego miasta Lwowa za wielokrotnie okazaną „Kołu“ życzliwość.

Uroczystość postawienia pomnika Fredry, który miał stanąć w czasie Zjazdu literatów i dziennikarzy, nie mogła przyjść do skutku z powodu zajęć p. Marconiego przy Wystawie Wydział dokłada wszelkich starań, aby uroczystość ta odbyć się mogła w lecie roku bieżącego. Prof. Marconi, który zobowiązał się pomnik ten wykonać, zapewnia że nie uczyni nam zawodu.

Jak w latach poprzednich, tak i w tym roku brało „Koło“ udział w ważniejszych uroczystościach:

Na wiec w Chicago, zbierający się celem utworzenia Ligi polskiej, mającej reprezentować wszystkich Polaków w Ameryce, wysłało „Koło“ telegram z życzeniami.

Na 25-letni jubileusz „Czytelnii polskiej“ w Czerniowiecach wysłano telegram gratulacyjny.

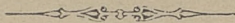
Z powodu wyjazdu p. Bolera, jednego z wykonawców Panoramy Racławickiej, urządzono w „Kole“ ucztę pożegnalną, wzięli w niej udział między innymi wszyscy twórcy i wykonawcy Panoramy Racławickiej, która tak powszechne i silne wrażenie wywołała na Wystawie.

Dnia 31. grudnia wysłano telegram kondolencyjny dla rodziny śp. Henryka Rodakowskiego. Uieczono też zmarłych w r. b. członków „Koła“ naszego, T. Łopuszańskiego, i Dr. K. Stromengera.

Dotkliwym wypadkiem bieżącego roku była dla nas rezygnacya Dr. Ludwika Kubali, prezesa „Koła literackiego“, który jako główny organizator Zjazdu literatów i dziennikarzy i jako przewodniczący komitetu „Panoramy Racławickiej“, oraz sekcyi piśmienictwa na Wystawie powszechnej, położył niemałe w kraju zasługi. Napróżno staraliśmy się skłonić Dr. Kubalę do pozostania przynajmniej do końca roku na stanowisku prezesa, prace jego naukowe nie pozwalały mu zadość uczynić powszechnie objawionym życzeniom w tym względzie. Wydział uznając ważność przedstawionych motywów Dr. Kubali, nie uważał się jednak w tej sprawie kompetentnym do przyjęcia jego rezygnacyi. Pozostawiamy więc decyzję w tej ważnej sprawie Walnemu Zgromadzeniu. Wskutek tego w myśl statutu „Koła“ objął zastępstwo Dr. Kubali Wojciech hr. Dzie duszycki. Przy końcu roku administracyjnego wylosowani zostali czterej członkowie Wydziału.

Wybór w miejsce wylosowanych stawiamy na porządek dzienny, również wybór sekretarza w miejsce p. Franciszka Rawity Gawrońskiego, który wniósł rezygnację swoją dnia 13. stycznia 1895 r.

Sprawozdanie kasowe.

I. Za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1894.

A. Dochody.

1. Wpisowe członków	198	złr.	—	ct.
2. Wkłádki członków i gości	4.851	"	80	"
3. Podprenumerata czasopism	331	"	64	"
4. Z zabaw i gier towarzyskich	2.764	"	50	"
5. Ze sprzedaży starego inwentarza	35	"	—	"
6. Różne drobne dochody	80	"	—	"
7. Zaciągnięte pożyczki	700	"	—	"
Razem	8.960	złr.	94	ct.

B. Wydatki.

1. Czynsz i podatek czynszowy	1.890	złr.	—	ct.
2. Zwrot fundacyi Stanisława hr. Skarbka, za adaptacye w lokalu „Kola“	378	"	—	"
3. Prenumerata czasopism	809	"	68	"
4. Wydatki sekretaryatu, druk sprawozdania za r. 1893 i inne druki	116	"	23	"
5. Wydatki na reprezentacye	158	"	03	"
6. Telefon	60	"	—	"
7. Opał	404	"	50	"
8. Oświetlenie	1.150	"	81	"
9. Pensye służby	780	"	—	"
10. Procenta kursorowi	403	"	97	"
11. Wydatki na zabawy i gry towarzyskie	763	"	28	"
12. Naprawa inwentarza	126	"	52	"
13. Zakupno inwentarza	322.48			
Zaprowadzenie światła gazowego	665.46	987	"	94
14. Utrzymanie pomieszkania i adaptacye w temże	432	"	76	"
15. Różne drobne admin wydatki ($\frac{9}{10}$ od pożyczek, ekwiwalent etc)	372	"	51	"
16. Jednorazowe datki	116	"	53	"
17. Pozostałość kasowa do funduszu zapomóg (patrz ad II.)	10	"	18	"
Razem	8.960	złr.	94	ct.

C. Inwentarz.

1. Z roku 1893	2.782 złr. 67 ct.		
2. W roku 1894	987 „ 94 „		
3. Sprzedano w r. 1894 za kwotę		35 złr. — ct.	
4. 10 ^e /o na zużycie		373 „ 56 „	
5. Wartość inwentarza 31. grudnia 1894 (saldo na r. 1895)		3362 „ 05 „	
	<u>3.770 złr. 61 ct.</u>	<u>3.770 złr. 61 ct</u>	

II. Fundusz zapomóg dla weteranów literatury i sztuki, wdów i sierót po literatach i artystach.

1. Z roku 1893	3.568 złr. 91 ct.		
2. Dar Wgo Leoncyusza Wybranowskiego (pozostałość z dawnych składek na cel obecnie nie do zrealizowania)	200 — „ „		
3. Dar Banku zaliczkowego we Lwowie (uchw. Waln. Zgr. Banku)	100 „ — „		
4. Dar Wgo Adolfa Abrahamowicza	95 „ 83 „		
5. Z przedstawienia teatralnego 28. listopada 1893 (Występ Wnej Pani Heleny Modrzejewskiej	411 „ 27 „		
6. Z funduszków Koła (patrz ad I. B)	10 „ 18 „		
7. Z odsetek	179 „ 77 „		
	<u>4.565 złr. 95 *)</u>		

Wydział Koła.

Sprawdzono :

Komisya rewizyjna:

Dr. Jan Jeleń. Dr. Bernard Goldmann. Leoncyusz Wybranowski.

*) Po 31. grudnia 1894 złożyli na ten fundusz :

Księgarnia Gubrynowicza i Schmidta	50 złr. — ct.		
Wny Jan Styka (składka dotychczasowa Członków Koła na zakupno portretu Wgo Dła Ludwika Kubali dla Koła, pędzla Jana Styki, darowana przez artystę na fundusz)	229 „ — „		
Drobny dochód (odsetki od chwilowej lokacyi gotówki)	1 „ 40 „		
Fundusz wynosi przeto obecnie bez bieżących procentów	4.846 złr. 35 ct.		

STAN FUNDUSZÓW

zebranych na pomnik Aleksandra hr. Fredry.

(Po dzień 8. marca 1894 roku).

Dochody :

Ze składek na listy pojedynczych osób i instytucyj	3799	złr.	12	ct.
Od Magistratu król. stoł. m. Lwowa	1500	"	—	"
Z przedstawień, balów i t. p.	1158	"	75	"
Ze sprzedaży dzieł Alex. hr. Fredry	1592	"	78	"
Z procentów narosłych od lokacyi w Banku zal.	585	"	86	"
Ogólny dochód	8636	złr.	51	ct.

Wydatki :

Wydatki konkursu i wystawy modeli	295	złr.	98	ct.
1 rata za model	1000	"	—	"
Wydatki na postument	1300	"	—	"
Portorya, druki i drobne wydatki	135	"	40	"
Ogólny rozchód	2731	złr.	38	ct.

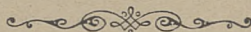
Zestawienie:

Dochody	8636	złr.	51	ct.
Rozchody	2731	"	38	"
Stan kasy z dnia 8. marca 1895	5905	złr.	13	ct.

Lwów, dnia 8. marca 1895.

Władysław Terenkoczy

skarbnik komitetu.

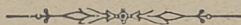

SPIS CZASOPISM

znajdujących się w Czytelni Koła
w roku 1894.

L'Art française	Kuryer świąteczny
Ateneum	Kuryer warszawski
Biblioteka Warszawska	Kwartalnik historyczny
Biesiada literacka	Łowiec
Bluszcz	Mały świątek
Czas	Missye katolickie
Deutsche Rundschau	Moderne Kunst
Dyabeł	Mucha
Dziennik polski	Muzeum
Dziennik poznański	Neue freie Presse
Echo muzyczne i teatralne	Niedziela
Ekonomista polski	Nowa Reforma
Figaro illustré	Prawda
Fliegende Blätter	Przegląd
Frankfurter Zeitung	Przegląd Polski
Gazeta lwowska	Przegląd powszechny
Gazeta polska (Warszawa)	Przegląd tygodniowy
Gazeta polska (Czerniowce)	Przewodnik bibliograficzny
Gazeta narodowa	Przewodnik naukowy i literacki
Gegenwart	Przewodnik gimnastyczny
Głos	Przegląd Wszechpolski
Głos narodu	Revue des deux Mondes
Goniec	Revue littéraire
Goniec wielkopolski	Słowo
L'Illustration	Śmigus
L'Illustrazione italiana	Świat
L'Illustrazione popolare	Svetozor
The illustrated London News	Świąteczko
Illustrierte Zeitung	Szczutek
Iskra	Temps
Journal amusant	Tygodnik ilustrowany
Kolce	Wędrowiec
Kraj	Wiek młody
Kunst für Alle	Wisła
Kunstwart	Wszechświat
Kuryer codzienny	Zagłoba
Kuryer lwowski	Związek chłopski

SPIS CZŁONKÓW.

Abrahamowicz Adolf
Amborski Jan
Antoniewicz Jan
Aszkenazy Tobias Dr.

Baczewski Józef
Baczewski Leopold
Badeni hr. Stanisław Dr. Excel.
Bayer Jan Władysław
Balasits August Dr.
Balzer Oswald Dr.
Bałaban Wincenty Dr.
Bałaban Teodor Dr.
Barącz Roman Dr.
Barącz Stanisław
Barącz Tadeusz
Bartmański Feliks
Bartoszewicz Joachim Dr.
Bartoszewski Witold Dr.
Bastgen Bruno
Berezowski Kazimierz Dr.
Bielański Karol
Bielski Zygmunt
Bieliński Stanisław
Bienkowski Feliks
Bienkowski Adam Dr.
Bienkowski Bogumił Dr.
Biegeleisen Henryk Dr.
Bielski Zygmunt
Biernacki E. Konstanty
Biernacki Mikołaj
Biesiadecki Franciszek
Biliński Teodor
Bogdański Władysław
Bobin Romuald
Bolesławicz-Eulendorf Bolesław
Borkowski Oktaw
Borkowski Teodor
Bornsztein Józef
Bruckmann Alojzy Dr.
Brullard Edmund
Brunicki br. Zdzisław
Bryczyński Stanisław

Budzynowski Włodzimierz Dr.
Bykowski Juliusz
Bylicki Władysław Dr.

Chądzyński Jan Dr.
Chmieliński Józef
Cybulski Julian
Cyga Leszek Dr.
Czajkowski Robert Dr.
Czapelski Kazimierz
Czaplicki Henryk
Czarnik Bronisław Dr.
Czerkawski Aleksander Dr.
Czermak Józef Dr.
Czermiński Feliks
Czołowski Aleksander Dr.

Dąbcański Leszek
Dąbrowski Włodzimierz
Dębicki Klemens Dr.
Decykiewicz Włodzimierz
Dembowski Zygmunt
Derdacki Henryk
Deryng Władysław
Domaszewicz Aleksander
Dulęba Bronisław Dr.
Dulęba Władysław Dr.
Düll Franciszek
Dworski Kazimierz
Dybkowski Wiktor
Dzieduszycki hr. Wojciech Dr.
Dzieduszycki hr. Leon
Dzbański Stanisław
Dzikowski Alfred
Dziubiński Leon

Fedorski Władysław
Fedorowicz Aleksander
Feldstein Herman
Filewicz Antoni
Frenkl Józef
Franz Antoni
Fryling Zygmunt

Gaszyński Zdzisław
Gawroński Franciszek-Rawita
Garczyński Franciszek

Giziński Władysław
Głabiński Stanisław Dr.
Głowacki Henryk
Gluziński Lesław Dr.
Goldman Bernard Dr.
Godowski Władysław
Górski Bolesław
Götz Józef
Grabiński Józef
Grek Michał Dr.
Grolle Jan
Grzybowski Edward
Gubrynowicz Bronisław Dr.
Gubrynowicz Władysław

Harasimowicz Marcei
Harasimowicz Piotr
Heck Korneli Juliusz
Heinrich Konstanty
Hołyński Jan
Hołyński M.

Jabłonowski Roman
Jabłoński Adam
Jakubowski Kazimierz
Jankowski Kazimierz
Janowicz Aleksander Dr.
Janowski Józef
Jarecki Henryk
Jamiński Dyonizy Dr.
Jaskłowski Karol
Jaworski Tadeusz
Jeleń Jan Dr.
Jelonek Karol
Jendl Teodor Dr.

Kicki Tytus Dr.
Klein Jerzy
Kłobukowski Stanisław Dr.
Kodrebski Julian
Kopecki Henryk Dr.
Korwin Mieczysław
Kossak Stefan
Kostecki Platon

Kozieradzki Władysław
Krasowski Bronisław
Krobicki Tadeusz Dr.
Krosiński Włodzimierz Dr.
Kruszewski Józef
Kruszewski Tadeusz
Krynicki Zdzisław
Krzyżanowski Roman
Krzyżanowski Kalikst
Kubala Ludwik Dr.
Kubicki Józef
Kucharski Karol
Kuczyński Franciszek
Kuczyński Maryan
Kühn Henryk
Kuncewicz Izidor
Kurniewicz Ignacy

Langie Stanisław
Langie Tadeusz
Laskownicki Bronisław
Leszczyński Bronisław
Leszczyński Tadeusz
Lewicki Bolesław
Lewicki Stanisław
Lilien Edward Dr.
Lilienfeld Zygmunt Dr.
Lilienfeld Marcei
Liptay Maksymilian Dr.
Lisiewicz Aleksander Dr.
Lisiewicz Zygmunt Dr.
Löwenstein Natan Dr.

Łodyński Stanisław
Łoziński Edmund
Łubieński hr. Józef

Madeyski Bolesław
Madeyski Tadeusz
Maniecki Stanisław
Możanowski Aleksander
Madeyski Władysław
Majchrowicz Franciszek Dr.
Majewski Maryan
Majewski Michał
Makarewicz Julian
Malsburg Karol
Małachowski Godzimir Dr.

Mańkowski Bolesław
 Marchwicki Zdzisław Dr.
 Marconi Leonard
 Mardyrosiewicz Jan ks.
 Maryański Aleksander Dr.
 Marynowski Edward
 Marynowski Zygmunt Dr.
 Mianowski Mieczysław
 Michalewski Bronisław
 Michalewski Kazimierz
 Milewski hr. Ignacy
 Młodnicki Karol
 Mniszek Bolesław
 Mochnacki Edmund
 Mochnacki Włodzimierz Dr.
 Mokrzycki Witold
 Mrozowski Stanisław
 Myszuga Aleksander

Nanowski Zdzisław
 Nawratil Arnulf
 Neuhauser Franciszek
 Niedzielski Wacław
 Niedziałkowski Karol
 Niewiadomski Stanisław
 Nikorowicz Ignacy
 Nowakowski Seweryn Dr.

Obmiński Stanisław
 Ohenkowski Władysław Dr.
 Olewiński Wincenty
 Onyszkiewicz Zdzisław
 Osiecimski Stanisław
 Ostaszewski Barański Kazim. Dr.
 Ostaszewski Kazimierz
 Ostrowski Wiktor

Padewski Józef
 Pełowski Schnür Stanisław
 Pieniążek Jarosław
 Pietrzycki Ludwik
 Pisarski Feliks Dr.
 Podoski Junosza Aleksander
 Pisek Wilhelm Dr.
 Pollak Teodor
 Poliński Roman
 Popiel Tadeusz
 Praun Paweł

Prochaska Antoni Dr.
 Przybylski Zygmunt
 Ramułt Stefan
 Ramułt Ludwik
 Raszewski Antoni
 Rawski Wincenty
 Reindl Włodzimierz
 Ritel Stanisław Dr.
 Rodakowski Kazimierz
 Romanowicz Tadeusz
 Romanowski Ignacy
 Rosinkiewicz Kazimierz (Rojan)
 Rosner Ignacy Dr.
 Rossowski Stanisław
 Rothermann Karol
 Rudnicki Kazimierz
 Rudzki Władysław
 Ruszkowski Ryszard
 Rutowski Tadeusz Dr.
 Rzepecki Jan Dr.
 Rybkowski Tadeusz

Sala Oktaw
 Sadowski Stefan
 Schmitt Mieczysław
 Schmidt Władysław
 Schwarz Rudolf
 Semilski Teobald Dr.
 Sękowski Włodzimierz
 Seyfarth Gustaw
 Siemieński Jan ks. Dr.
 Skałkowski Tadeusz Dr.
 Skarbek hr. Henryk
 Sklepiński Karol
 Słomkowski Franciszek
 Skotnicki Antoni
 Sładek Alojzy
 Słotwiński Feliks Dr.
 Słotwiński Wiktor
 Solecki Piotr
 Sołtys Mieczysław
 Sozański Michał
 Stachiewicz Toofil Dr.
 Stanecki Zdzisław Dr.
 Stanuchowski Karol
 Starkel Juliusz
 Starzeński hr. Leopold

- Sztembarth Celestyn Dr.
 Steczkowski Jan Dr.
 Straszyński Jan
 Stromenger Edmund
 Sulimirski Józef
 Sumper Edward Dr.
 Stroner Adolf
 Styka Jan
 Świerczewski Erazm
 Święciecki Witold Dr.
 Syroczyński Agaton
 Syroczyński Leon
 Szatkowski Henryk
 Szczepanowski Piotr Stanisław
 Szczepański Piotr
 Szeligowski Stanisław
 Szulz Kazimierz
 Sumpeter Jan
 Szwejkowski Jan
 Szyrma Lach Edward
 Szydłowski Henryk Dr.
 Szydłowski Józef Dr.
 Szydłowski Tadeusz Dr.
 Tarasiewicz Tadeusz Dr.
 Teleżyński Alojzy
 Tenner Juliusz
 Theodorowicz Romuald
 Tokarski Stanisław
 Terenkoczy Władysław
 Toth Dyonizy
 Trapszo Stanisław
 Trzemeski Edward
 Ulmer Narcyz
 Ungar Wiktor Dr.
 Urbański Aureli
 Vogel Aleksander Dr.
 Walewski Adolf
 Wajgel Józef Dr.
 Wechsler Antoni
 Wechsler Emil Dr.
 Wereszezyński Józef Dr.
 Wiktor Józef
 Wieczkowski Józef Dr.
 Wisłocki Włodzimierz
 Wiszniewski Leonard
 Witosławski Antoni
 Witowski Włodzimierz
 Wnorowski Stanisław
 Woynarowski Feliks Dr.
 Woynarowski Stanisław
 Woleński Władysław
 Wolfstał Maurycey
 Wszelaczyński Władysław
 Wybranowski Leoncyusz
 Wybranowski Józef
 Wysocki Walery
 Younga Zdzisław
 Zacharjewicz Juliusz
 Zadurowicz Władysław
 Zadurowicz Tadeusz
 Zajęczkowski Liberat
 Zajęczkowski Władysław Dr.
 Zaklika Edmund
 Zaleski Kazimierz
 Zawadzki Michał
 Zawadzki Włodzimierz
 Zegarkowski Henryk
 Zgórski Alfred Dr.
 Zieliński Jan Kazimierz
 Zielonka Kazimierz
 Zielonka Ludwik
 Zipper Albert Dr.
 Żelazowski Roman
 Żelechowski Jerzy
 Żminkowski Zygmunt
 Żmudziński Franciszek


~~~~~  
Z DRUKARNI „PZIENNIKA POLSKIEGO“  
pod zarządem Fr. Kattnera.  
~~~~~